

[K. Axel Nielsen.]

10 aktionærer, skal regnskaberne ikke offentliggøres. Efter banklovens § 15 skal jo bankers årsregnskaber og månedsbalancer offentliggøres. Det følger — så vidt jeg kan se — heraf, at den del af en banks forretninger, der ekspederes gennem finansieringsselskaber, kan undtages banklovens krav om offentliggørelse af regnskaber. Er det betryggende? Har en bank mon mere end ét finansieringsselskab, og hvordan finder man ud af, hvilket finansieringsselskab der hører til hvilken bank, eller om den slet ikke hører til nogen bank? Giver mon aktieselskabs-registeret oplysning herom?

Ja, de spørgsmål, jeg her og i fremsættelsestalen har ridset op om forholdet mellem banker og finansieringsselskaber, kan stilles om forholdet mellem forsikringsselskaber og finansieringsselskaber. Har mon forsikringsrådet kendskab til dette forhold?

Det vil også være interessant at få oplyst, om monopoltilsynet har interesseret sig for finansieringsselskabernes priser på penge. Det leder naturligt tanken hen på spørgsmålet: har finansieringsselskaberne og deres nære forbindelse med bankerne indflydelse på rentens højde her i landet? Normalt antager man jo, at renten, det vil jo sige pengenes pris, er et resultat af den almindelige markedsmekanisme, altså bestemt af forholdet mellem udbud og efterspørgsel, men det forudsætter naturligvis, at markedsmekanismen fungerer uhæmmet, altså at sælgeren prøver at opnå den højest mulige rente og køberen at opnå, at renten er så lav som muligt. At finansieringsselskaber og forsikringsselskaber har en legitim interesse i en høj rente, altså lave obligationskurser, er vel ingen i tvivl om, men bankerne, der jo i meget høj grad formidler låntagernes efterspørgsel efter kapital og altså optræder på kapitalkøbernes vegne, har måske den samme interesse som dem, der ønsker en høj pris på pengene. Der er derfor — så vidt jeg kan se — en risiko for, at markedsmekanismen bl. a. som følge af finansieringsselskabernes virksomhed og nære forbindelse med bankerne forvrides til skade for låntagerne.

Af det, jeg har sagt, vil det fremgå, at der er behov for at få kapitalmarkedet belyst. Det er et overmåde vigtigt samfunds-

anliggende at skaffe klarhed over, på hvilken måde og ad hvilke kanaler kapitalen når frem til de investeringer, som vort progressive samfund har brug for. Når det drejer sig om almindelige forbrugsvarer, har vi vel forladt det gamle købmandsprincip om, at det er handelens opgave at sælge så dyrt som muligt. I dag erkender de fleste, at det er handelens opgave at fordele varerne så effektivt og så billigt som muligt. Mon ikke tiden er inde til at anlægge et tilsvarende synspunkt på handel med penge, selv om det skal ske i form af kraftigere indgreb end det, vi kender i dag, nemlig Nationalbankens opkøb af obligationer?

Den undersøgelse, vi fra socialdemokratiets side har forlangt, har intet med parti-politik at gøre. De antydninger i den retning, som statsministeren kom med i maj i sit svar til hr. J. O. Krag, og som også har fundet vej til pressen — det har også været antydet i dag — må bero på misforståelse. Der er alene tale om en naturlig interesse for vigtige samfundsfunctioners sundhed, en interesse, som jeg føler mig overbevist om deles af flertallet af det høje folketingets medlemmer. En anden sag er så, at det nok kunne have interesse at undersøge, om det vil være klogt og rigtigt at etablere større samfundsindflydelse på fremskaffelsen af de store kapitaler, som en rationel udvikling af vort erhvervsliv kræver, men dette spørgsmål forhandles naturligt i en anden forbindelse.

Som det fremgår af min fremsættelsestale og mine bemærkninger i dag, er der absolut ingen grund til, at den undersøgelse, vi har ønsket, skal afvente rets-sagens behandling; undersøgelsen kan og bør påbegyndes så snart som muligt for så tidligt som muligt at få skabt de lovændringer, som forhindrer gentagelse af Boss-sagen med dens højst uheldige konsekvenser: afskedigelse af veltjente medarbejdere, tab for kreditorer og aktionærer. Det er regeringens ansvar, at undersøgelsen ikke for længst er sat i gang, og jeg tror ikke, befolkningen vil kunne forstå, hvorfor regeringen ikke straks har sat projektøren på kapitalmarkedet. Mange mener som jeg, at det længe har været for god en forretning at handle med penge. I Ekstra Bladet for i dag står der, at der er stærke kræfter i erhvervslivet, der ikke ønsker en sådan